

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 82/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. februára 2017 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti BELL TRADE s. r. o., Živnostenská 2, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Milanom Fulcom, Živnostenská 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 61 Er 236/2015 z 10. septembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti BELL TRADE s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. decembra 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti BELL TRADE s. r. o., Živnostenská 2, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 61 Er 236/2015 z 10. septembra 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že voči sťažovateľke ako povinnej sa vedie exekučné konanie na podklade exekučného titulu „rozhodnutia Okresného súdu Malacky, sp. zn. 10 Cb 4/2012 zo dňa 06. 06. 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Cob 227/2014-490 zo dňa 28. 11. 2014...“.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza:

«Súdny exekútor vydal dňa 26. 02. 2015 Upovedomenie o začatí exekúcie, ktorý doručoval doporučené do vlastných rúk na adresu povinného Živnostenská 2, 811 06 Bratislava. Zásielka bola vrátená súdnemu exekútorovi dňa 03. 03. 2015 s poznámkou poštového doručovateľa vyznačenej na predmetnej zásielke: „adresát neznámy“. Súdny exekútor v súlade s ust. § 49 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) považuje Upovedomenie o začatí exekúcie za doručené povinnému dňom 07. 03. 2015.»

Sťažovateľka podala 2. júna 2015 osobne súdnemu exekútorovi námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie.

Okresný súd rozhodol uznesením č. k. 61 Er 236/2015-127 zo 16. júna 2015 vydaným vyšším súdnym úradníkom tak, že námietky sťažovateľky zamietol z dôvodu, že boli podané oneskorene.

Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka odvolanie, na základe čoho bolo toto uznesenie zrušené zo zákona, vychádzajúc z § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Následne vo veci rozhodol okresný súd napadnutým uznesením č. k. 61 Er 236/2015-164 z 10. septembra 2015 vydaným sudcom tak, že námietky sťažovateľky zamietol ako oneskorene podané.

Sťažovateľka poukazuje na § 49 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a uvádza:

„Aby fikcia doručenia mohla svoj účel (dosiahnutie právnej istoty) splniť, musí rešpektovať všetky náležitosti, ktoré s ňou zákon spája.

Ak nie sú všetky náležitosti splnené, nie je súd oprávnený naplnenie fikcie doručovania konštatovať...

Všeobecný prvostupňový súd nemohol prijať náležitý záver o správnosti náhradného doručenia Upovedomenia o začatí exekúcie sťažovateľke bez toho, aby odstránil rozpor v zisteniach vyplývajúcich z obsahu spisu.

Sťažovateľka už v námietkach proti exekúcii, ako aj v odvolaní proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava I vydaného vyšším súdnym úradníkom namietala, že súd pri hodnotení účinnosti doručenia Upovedomenia o začatí exekúcie vychádzal výlučne zo správy poštového doručovateľa, že adresát písomnosti je neznámy.

Sťažovateľka tvrdila, že táto informácia poštového doručovateľa nie je pravdivá, pretože na adrese uvedenej v obchodnom registri sa riadne zdržiava, čo preukazoval jednoznačne tým, že v rozhodnom období zásielky od tohto odosielateľa, t. j. súdneho exekútora v tejto exekučnej veci riadne prevzal, a to dňa 24. 04. 2015 a 14. 05. 2015 v deň, kedy jej boli poštovým doručovateľom doručované.

Prvostupňový súd pochybil, ak svoj záver o tom, že Upovedomenie o začatí exekúcie súdneho exekútora JUDr. Hermanovského bolo potrebné považovať za doručené uplynutím tretieho dňa od vrátenia nedoručenej zásielky súdnemu exekútorovi, vyvodil iba zo správy poštového doručovateľa uvedenej na obálke zásielky, pravdivosť ktorej bola sťažovateľkou zásadným spôsobom spochybnená, a to listinnými dôkazmi – doručenkami o prevzatí zásielok sťažovateľkou na adrese uvedenej v obchodnom registri v tejto exekučnej veci, a to dňa 24. 04. 2015 a 14. 05. 2015.

Napriek tomu, že existujú rozumné pochybnosti o splnení podmienok pre náhradné doručenie, tak záver prvostupňového súdu o tom, že účinky doručenia voči sťažovateľke nastali po uplynutí stanovenej lehoty ex lege a z neho vychádzajúce rozhodnutie prvostupňového súdu o zamietnutí námietok sťažovateľky z dôvodu ich oneskoreného podania, je porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu garantovanú čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru, pretože všeobecný súd vyložil a použil ust. § 49 ods. 2 Exekučného poriadku v rozpore s účelom základného práva na súdnu ochranu.“

Na základe týchto skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... Okresný súd Bratislava I uznesením sp. zn. 61 Er 236/2015-164 zo dňa 10. septembra 2015 porušil základné právo (sťažovateľky, pozn.)... na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy... a práva na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru...“

... Uznesenie Okresného súdu sp. zn. 61 Er 236/2015-164 zo dňa 10. septembra 2015 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť (sťažovateľke, pozn.)... trovy konania vo výške 355,73 € na účet advokáta..., a to do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať taký návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu a preskúmať ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia

príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia z 10. septembra 2015, ktorým zamietol námietky sťažovateľky proti exekúcii, poukázal na § 50 ods. 1, § 36 ods. 5, § 49 ods. 2 Exekučného poriadku, § 251 ods. 4 OSP a následne uviedol:

„Súd zo spisu sp. zn. 61 Er 236/2015 zistil, že súdny exekútor vydal dňa 26. 02. 2015 upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré doručoval doporučené do vlastných rúk, na adresu povinného: Živnostenská 2, 611 06 Bratislava. Poštový doručovateľ vyznačil na predmetnej zásielke poznámku: adresát neznámy a zásielka bola vrátená súdnemu exekútorovi dňa 03. 03. 2015. Kópiu nedoručenej vrátenej zásielky súdny exekútor doručil súdu spolu s námietkami povinného proti exekúcii.

Súdny exekútor vo vyjadrení sa zo dňa 03. 06. 2015 uviedol, že v zmysle výpisu z obchodného registra nebola súdnemu exekútorovi známa iná adresa povinného. Takisto nebola známa iná adresa exekútorovi ani zo spisu. Vzhľadom na uvedené a v súlade s ust. § 49 ods. 2 Exekučného poriadku, predmetná zásielka s upovedomením o začatí exekúcie sa považuje za doručení povinnému dňom 07. 03. 2015.

Povinný doručil námietky proti exekúcii súdnemu exekútorovi osobne dňa 02. 06. 2015.

Na základe zistených skutočností súd konštatuje, že povinný podal námietky proti exekúcii po zákonom stanovenej lehote. ...

Nakoľko Exekučný poriadok upravuje spôsob doručovania upovedomenia o začatí exekúcie, pri posudzovaní doručovania upovedomenia o začatí exekúcie sa použijú ustanovenia Exekučného poriadku.

V zmysle citovaného ust. § 49 ods. 2 je podľa Exekučného poriadku osobitným spôsobom doručenia upovedomenia o začatí exekúcie do vlastných rúk vykonaným náhradným spôsobom, doručovanie písomnosti právnickým a fyzickým osobám, ktoré sú podnikateľmi.

Ak nemožno právnickej osobe doručiť písomnosť na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdnemu exekútorovi (nie exekučného súdu) známa, písomnosť sa považuje za doručení po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky exekútorovskému úradu, a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, sa o tom nedozvie.

Na fikciu doručenia v týchto dvoch prípadoch stačí, že súdny exekútor nepozná inú adresu právnickej osoby a zásielka bola doručovaná na adresu, ktorá je sídlom podnikania. Nevyžaduje sa pokus o opakované doručovanie, ani upovedomenie o tom, prípadne upovedomenie o uložení zásielky na pošte či orgáne obce.

K námietke povinného v odvolaní zo dňa 22. 07. 2015, v ktorom povinný uviedol, že súd mal postupovať primerane podľa ust. § 122 a nasl. OSP. a vykonať dokazovanie na nariadenom pojednávaní, oboznamovaním účastníkov konania listinnými dôkazmi, resp. výsluchom svedka, súd ustálil, že vo vykonávacom štádiu konania súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.). Je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to, oboznamovanie sa obsahom listín za účelom posúdenia predpokladov na zastavenie exekúcie nemusí vykonávať na pojednávaní za prítomnosti oprávneného a povinného, (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 10. apríla 2013, sp. zn. 2 Cdo 345/2012).

Súd mal za preukázané, že námietky proti exekúcii povinný podal dňa 02. 06. 2015. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo povinnému doručené na základe fikcie dňom 07. 03. 2015. Zákonná lehota na podanie námietok proti exekúcii uplynula dňa 23. 03. 2015.

Na základe zisteného skutkového stavu súd námietky povinného proti exekúcii zamietol, tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, pretože povinný podal námietky proti exekúcii oneskorene, t. j. po zákonom stanovenej prekluzívnej lehote.“

Sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu na tom základe, že neboli splnené zákonné podmienky pre fikciu doručenia upovedomenia o začatí exekúcie podľa § 49 ods. 2 Exekučného poriadku (účinného v rozhodnom čase, pozn.).

Okresný súd v napadnutom uznesení poukázal na to, že súdny exekútor doručil okresnému súdu spolu s námietkami sťažovateľky aj listinné dôkazy o doručovaní upovedomenia o začatí exekúcie – kópiu obálky, v ktorej bolo toto upovedomenie doručované. Vychádzal z údajov uvedených na obálke „adresát neznámy“, z toho, že zásielka bola doručovaná na adresu, ktorá je sídlom sťažovateľky, zo zistenia, že súdnemu exekútorovi nebola iná adresa známa, z dátumu, kedy bola nedoručená zásielka vrátená súdnemu exekútorovi (3. marec 2015), a z dátumu, kedy sťažovateľka podala námietky (2. jún 2015). Na tomto základe dospel k záveru, že vzhľadom na fikciu doručenia

sťažovateľka podala námietky po uplynutí lehoty podľa § 50 ods. 1 Exekučného poriadku. Okresný súd sa vysporiadal s námietkou sťažovateľky týkajúcou sa dokazovania vo vykonávacom konaní.

Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia poskytuje dostatočný a akceptovateľný podklad pre záver, že došlo k fikcii doručenia a že sťažovateľka podala námietky po uplynutí zákonnej lehoty. Tieto právne závery nemožno považovať za arbitrárne a ani za zjavne neodôvodnené, preto sú ústavne udržateľné.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. februára 2017